

Дело C-633/23

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда**

Дата на постъпване в Съда:

23 октомври 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Cour d'appel de Bruxelles (Белгия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

18 октомври 2023 г.

Жалбоподатели:

Electrabel SA

Fédération belge des entreprises électriques et gazières

Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen ASBL

Wind4Wallonia 2 SA

Luminus SA

EDF Belgium SA

Activent Wallonie SCRL

Eol'Wapi

Lumiwind C

Luminus Wind Together SC

Отвeтник:

Commission de régulation de l'Électricité et du Gaz (CREG)

Встъпила страна:

État belge

Предмет на главното производство

Отмяна на решение на Commission de régulation de l'Électricité et du Gaz (Комисия за регулиране на електроенергията и природния газ, наричана по-нататък „CREG“) (B)2511 от 28 февруари 2023 г. относно образца на декларация, която трябва да се подаде от длъжниците на таксата, въведена във връзка с тавана на пазарните приходи от производство на електроенергия (наричано по-нататък „обжалваното решение“). Обжалваното решение е достъпно на следния интернет адрес: <https://www.creg.be/fr/publications/decision-b2511>.

Кратко представяне на фактическата обстановка и главното производство

- 1 С приемането на Регламент (ЕС) 2022/1854 от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (наричан по-нататък „Регламент 2022/1854“) Съветът на Европейския съюз, реши в контекста на рязко покачващите се цени, да смекчи „последците от високите цени на енергията чрез извънредни, целенасочени и ограничени във времето мерки“ (член 1 от този регламент). Що се отнася до пазара на електроенергия, посоченият регламент предвижда определянето на задължителен таван на пазарните приходи, както и правила за разпределение на свръхприходите (вж. глава II, раздел 2 и по-специално членове 6 и 7 от същия регламент).
- 2 Съгласно член 2, точка 5 от Регламент 2022/1854 „пазарни приходи“ означава „приходи, които даден производител получава в замяна на продажбата и доставката на електроенергия в Съюза, независимо от договорната форма, под която се извършва тази размяна, включително споразумения за закупуване на електроенергия и други операции за хеджиране срещу колебанията на пазара на електроенергия на едро и с изключение на всякаква подкрепа, предоставена от държавите членки“. Терминът „свръхприходи“ означава „положителна разлика между пазарните приходи на производителите за MWh електроенергия и тавана на пазарните приходи, възлизащ на 180 EUR на MWh електроенергия, определен в член 6, параграф 1“ (член 2, точка 9 от Регламент 2022/1854).
- 3 Член 6, параграф 1 от този регламент гласи, че „[п]азарните приходи на производителите, получени от производството на електроенергия от източниците, посочени в член 7, параграф 1 [а именно ядрена, вятърна, слънчева, геотермална енергия, водноелектрическа енергия без резервоар, биомаса с изключение на биометан, отпадъци, лигнитни въглища, нефтопродукти и торф], се ограничават до максимум 180 EUR за MWh произведена електроенергия“.
- 4 Следователно възприетият принцип е, че участниците на пазара на електроенергия, които се ползват от изключително високите цени на този

пазар с оглед на системата за определяне на цената на електроенергията на едро на ден, без да търпят съответно увеличение на разходите, ще бъдат обложени за приходите, надхвърлящи определен от държавите таван, което ще позволи на последните да финансират целеви мерки в полза на потребителите. Определеният таван е значително по-висок от най-високите средни пазарни цени преди февруари 2022 г., като идеята е, че при приемането на първоначалните си решения за инвестиране участниците на пазара не са предвиждали възможността да получат такива нива на приходите, които следователно представляват извънредни приходи, отчитайки риска от икономически загуби в резултат от неефективно разпределение на ресурсите.

- 5 На 22 декември 2022 г., в изпълнение на Регламент 2022/1854, белгийският законодател добавя в Loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité (Закон от 29 април 1999 г. за организацията на пазара на електроенергия, наричан по-нататък „Законът за електроенергията“) глава V ter, наименувана „Таван на пазарните приходи от производство на електроенергия“, която се състои от член 22 ter и член 22 quater. Това изменение е въведено с Loi du 16 décembre 2022 modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et introduisant un plafond sur les recettes issues du marché des producteurs d'électricité (Закон от 16 декември 2022 г. за изменение на Закона от 29 април 1999 г. за организацията на пазара на електроенергия и за въвеждане на таван на пазарните приходи от производство на електроенергия, наричан по-нататък „Законът от 16 декември 2022 г.“).
- 6 Новият член 22 ter от Закона за електроенергията въвежда таван на пазарните приходи от производство на електроенергия чрез такса в полза на държавата, която съответства на 100 % от т.нар. „свръхприходи“, реализирани между 1 август 2022 г. и 30 юни 2023 г. (наричана по-нататък „таксата“). „Свръхприходи“ означава приходи, надвишаващи таван, определен на 130 евро за MWh електроенергия (член 22 ter, параграф 4 от Закона за електроенергията). Член 22 ter, параграф 5 от този закон дефинира пазарните приходи като приходите, реализирани за всяка сделка от задължените за таксата лица в замяна на продажбата и доставката на електроенергия през съответния период. Втората алинея от тази разпоредба предвижда презумпции (в зависимост от вида на производствените съоръжения) за определянето на посочените приходи. Тези презумпции се основават по същество на сделките, които се предполага, че са извършени от задълженото за таксата лице (вж. точки 10 и следв. от това резюме).
- 7 Член 22 ter, параграф 6 от Закона за електроенергията възлага на CREG да определи образа на декларацията и формата на документите, които задължените за таксата лица трябва да предоставят за целите на нейното определяне. По силата на параграф 7 от същия член CREG трябва да предложи за размера на дължимата такса за всяко лице, задължено за плащането ѝ, след което предложенията се изпращат на Service public fédéral

Économie (Федералната публична служба Икономика) (параграф 8). На CREG е възложена и проверката на декларациите на задължените за таксата лице (член 22 quater, параграф 1 от Закона за електроенергията). След като получи предложението на CREG, Service public fédéral Économie определя размера на дължимата такса (член 22 quater, параграф 2 от този закон). Ако задълженото за таксата лице не подаде декларация в срок или ако подаде непълна декларация, CREG може служебно да предложи размер на таксата (член 22 ter, параграф 7, втора алинея от посочения закон).

- 8 В приложение на Закона за електроенергията CREG приема обжалваното решение, което жалбоподателите в главното производство, а именно дружества, осъществяващи дейност в сектора на производството и доставката на електроенергия, както и федерации на предприятия от сектора, искат запитващата юрисдикция да отмени, по-специално поради несъответствие на това решение с Регламент 2022/1854.

Основни доводи на страните в главното производство и преценка на запитващата юрисдикция

По използването на презумпции за определянето на приходите

- 9 Жалбоподателите в главното производство критикуват използването на презумпции при определянето на приходите, които производителите на електроенергия реализират на пазара. Всъщност, във връзка с документите/данните, които трябва да се предоставят съгласно образеца на декларация, обжалваното решение следва презумпциите по член 22 ter, параграф 5, втора алинея от Закона за електроенергията. Така, когато декларира приходите си през предвидената за тази цел от CREG платформа, потребителят трябва „да избере подходящата(ите) презумпция(и) от падащо меню [...]“ (т. 83 от обжалваното решение).
- 10 Първата и втората презумпция (предвидени в член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точки 1° и 2° от Закона за електроенергията) се прилагат съответно за ядрените централи Doel 3 и 4, Tihange 2 и 3, от една страна, и за Tihange 1, от друга страна. Те са необорими.
- 11 Третата презумпция (член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 3° от Закона за електроенергията) се прилага за инсталациите, за които не се отнасят първите две презумпции и чието производство е обхванато от договор за изкупуване на електроенергия.
- 12 Четвъртата презумпция (член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 4 от Закона за електроенергията) се прилага за инсталациите, за които не се отнасят първите три презумпции и които не се ползват от механизъм за подпомагане на производството (освен ако този механизъм предвижда, че

размерът на помощта не зависи от промяната на цената на електроенергията).

- 13 Петата презумпция (член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 5 от Закона за електроенергията) се прилага за инсталациите, за които не се отнасят първите четири презумпции.
- 14 Първата до петата презумпция се основават по същество на фикцията, че електроенергията е била продавана веднъж на ден по цената на електроенергията за съответния ден на платформа за търговия с електроенергия, ако електроенергията се продава с форуърден договор, и продавана веднъж на час, ако електроенергията се продава на пазара ден напред.
- 15 Третата, четвъртата и петата презумпция са оборими, ако длъжникът може да представи доказателства, че пазарните приходи се различават от определените въз основа на тези презумпции, както и да обоснове използването на търговска стратегия, различна от предвидената в презумпцията, която възнамерява да обори (член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 6 от Закона за електроенергията и точка 142 от обжалваното решение). Оборването на тази презумпция обаче е много тежко от административна гледна точка, тъй като изисква от задълженото за таксата лице да представи доказателства за действителните си пазарни приходи „за целия си производствен парк“, тоест както за инсталациите, за които се прилага таксата, така и за другите (например технологии на газ и на въглища).
- 16 Освен това разглежданият оборим характер е подчинен на нови необорими презумпции.
- 17 Първо, съгласно член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 6°, буква а) вътрешногруповите продажби „за целите на прилагането на [този] член се считат за сключени на основата на цена, [съответстваща на] пазарната цена за деня на сделката за периода на доставка, за който се отнася сделката, публикувана от платформа за търговия с енергийни блокове, действаща в Белгия“. Вътрешногрупова сделка обаче може да се извърши на по-ниска от борсова цена (липса на марж и/или ограничение на разходите, свързани с производство и потребление в общ обект) или да зависи от борсова цена, която не е публикувана в Белгия.
- 18 Второ, съгласно буква b) от тази разпоредба „всеки произведен и продаден обем електроенергия, който обаче не е продаден чрез форуърден договор, се счита за продаден на референтната пазарна цена“, определена в член 2, точка 40° от Закона за електроенергията като борсова цена за ден (и следователно много чувствителна към колебанията на цените, които могат да доведат до по-често превишаване на тавана и следователно до по-висока такса). Непродадена чрез форуърден договор електроенергия обаче може да

е била продадена на договорна основа без позоваване на борсата или без посочване на дневна борсова цена.

- 19 Трето, буква d) от посочената разпоредба предвижда, че „обемът електроенергия, продаден на пазара ден напред, се счита за предмет на сделка за всеки едночасов период на доставка“. Тази презумпция може да доведе до вземането предвид на нереализирани приходи (вж. т. 21 от настоящото резюме).
- 20 Като се имат предвид тези три презумпции, приложими при оборването на третата, четвъртата и петата презумпция, посочени по-горе, жалбоподателите считат, че цялата система се урежда от презумпции и следователно не позволява да се вземат предвид действителните приходи.
- 21 Следователно тази система водела до вземането предвид на фиктивни приходи, без производителите на електроенергия да могат да докажат действителните си приходи, тъй като тези презумпции в крайна сметка били необорими. Така презумпциите давали основание за начисляване на такса в случай на превишаване на тавана за един ден или час от периода, макар действително получената цена да е средна цена, по-ниска от тавана, или фиксирана цена, по-ниска от тавана. Истинската цел на тази система била да се увеличи данъчното облагане, без да се отчитат реалните приходи.
- 22 Въведеният с Регламент 2022/1854 таван обаче засягал действително получените от производителите на електроенергия приходи и се прилагал за всяка сделка. Поради задължителния характер и директния ефект на този регламент, както и на принципите на предимство и ефективност на правото на Съюза, CREG била длъжна да приложи посочения регламент и трябвало да остави без приложение националните разпоредби (в случая презумпции), които противоречат на правните норми на Съюза.
- 23 Според CREG целта на Регламент 2022/1854 е да установи задължителен таван на пазарните приходи от електроенергия, но без да осъществява хармонизация: следователно държавите членки запазват правомощието си да приемат различни мерки, което те са и направили, като приетите мерки варират значително в отделните държави членки, що се отнася по-специално до размера на тавана, периодите на прилагане и т.н.
- 24 Освен това съображение 37 от Регламент 2022/1854 изрично предвижда, че държавите членки ще имат възможността да използват разумни прогнози за изчислението на тавана на пазарните приходи.
- 25 Именно това е направил законодателят, като е използвал спорните презумпции, които били необходими, тъй като от техническа гледна точка е невъзможно всеки подаден електрон от електроенергия да се свърже по сигурен начин с конкретна сделка с цена.

- 26 Тази система не водела до налагането на фиктивни приходи, а използвала прогнози за определянето на тавана на приходите, който във всеки случай е много по-висок от това, което производителите са могли да очакват да получат на пазара преди енергийната криза.
- 27 Макар CREG да не оспорва, че презумпциите относно атомните електроцентрали действително са необорими, тя поддържа, че последните са в съответствие със стратегиите за продажба, съгласувани предварително с операторите на съответните централи и прилагани от години насам (за целите на събирането на лицензионни такси), което не може да се счита за необосновано.
- 28 Що се отнася до другите презумпции, те били оборими по силата на член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 6° от Закона за електроенергията. Макар да трябва да се представи доказателство за действителните приходи за целия производствен парк (т.е. не само за инсталациите, за които се прилага таксата), това било разумно изискване, за да се избегнат изкуствените прехвърляния на приходи между инсталациите. Тази разпоредба целяла също така да попречи на задължените за таксата лица, принадлежащи към една и съща група, да заобиколят плащането на таксата, предвиждайки фиктивно цена на сделката под тавана (стратегия, която впрочем е предвидена в член 6, параграф 3 от Регламент 2022/1854). Що се отнася до другите правила на член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точка 6° от Закона за електроенергията, с тях не се налагали фиктивни приходи, а се целяло да се позволи прилагането на таксата за всяка една сделка.
- 29 Белгийската държава добавя, че самият Регламент 2022/1854 не установява специално правило за изчисляване на размера на свръхприходите и че противно на предвиденото в посочения регламент Комисията не е дала насоки по този въпрос. Следователно държавите членки били длъжни да въведат такова правило и от съображение 37 от посочения регламент следва, че за тази цел те имат право да използват разумни прогнози, каквито са спорните презумпции.
- 30 Използването на презумпции позволявало да се отстранят техническите трудности, свързани с точното определяне на цената за всеки продаден и доставен MWh през периода на прилагане на таксата. Ставало въпрос и за облекчаване на административната тежест за задължените за таксата лица и публичноправните субекти, на които е възложено прилагането на таксата.
- 31 От своя страна запитващата юрисдикция отбелязва, че поради различията в начина, по който са организирани пазарите на електроенергия на едро в държавите членки, и поради местните особености, Регламент 2022/1854 е предоставил на държавите членки роля в начина на прилагане на тавана, което означава, че на основание на този регламент е трябвало да бъдат приети национални мерки във всяка държава членка.

32 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва и липсата на насоки от страна на Комисията за прилагането на задължителния таван, въпреки че те са предвидени в член 6, параграф 5 от Регламент 2022/1854.

33 Тази юрисдикция обаче отбелязва, че системата, въведена от белгийския законодател с член 22 *ter* от Закона за електроенергията, на която обжалваното решение се основава в своя образец на декларация на приходите, представляваща предварителен етап от определянето на дължимата от всяко задължено лице такса, действително се основава на съвкупност или поредица от презумпции, които това лице никога не може да избегне напълно, в резултат на което то не е в състояние да декларира действителните си приходи. Всъщност презумпциите се основават на теоретични стратегии за продажба, които нямат връзка с реалните стратегии и продажби на производителите, докато разпоредбите на Регламент 2022/1854 сочат, че изчисляването на свръхприходите се извършва въз основа на действително получените пазарни приходи. В това отношение запитващата юрисдикция се позовава на текста на следните разпоредби от този регламент (курсивът е на запитващата юрисдикция):

– в член 2, параграф 5 „пазарни приходи“ се определят като **„реализирани приходи**, които даден производител получава в замяна на продажбата и доставката на електроенергия в Съюза, независимо от договорната форма, под която се извършва тази размяна, включително споразумения за закупуване на електроенергия и други операции за хеджиране срещу колебанията на пазара на електроенергия на едро и с изключение на всякаква подкрепа, предоставена от държавите членки“;

– член 2, точка 9 определя „свръхприходи“ като „положителна разлика **между пазарните приходи на производителите** за MWh електроенергия и тавана на пазарните приходи, възлизащ на 180 EUR на MWh електроенергия, определен в член 6, параграф 1“;

– член 6, озаглавен „Задължителен таван на пазарните приходи“, предвижда:

„1. **Пазарните приходи на производителите**, получени от производството на електроенергия от източниците, посочени в член 7, параграф 1, се ограничават до максимум 180 EUR за MWh произведена електроенергия.

2. Държавите членки гарантират, че таванът на пазарните приходи се прилага за всички пазарни приходи на производителите [...]“;

– Член 7, озаглавен „Прилагане на тавана на пазарните приходи спрямо производителите на електроенергия“, предвижда:

„Таванът на пазарните приходи, предвиден в член 6, се прилага за **пазарните приходи, получени от продажбата** на електроенергия, произведена от следните източници: [...]“.

34 Освен това изглежда, че самата философия на въведената система, а именно определянето на таван на пазарните приходи и възможността за държавите членки да събират приходи над този таван, се отнася непременно до действително реализирани приходи. Всъщност събирането на нереализирани приходи би могло да изглежда като противоречие.

35 Според запитващата юрисдикция това изглежда се потвърждава по-специално от съображение 30 от Регламент 2022/1854:

„Таванът на пазарните приходи следва да се определя според пазарните приходи, а не според общите приходи от производството (включително други потенциални източници на приходи, като например преференциални премии), за да се избегне значително отражение върху първоначалната очаквана рентабилност на даден проект. Независимо от договорната форма, в която може да се извършва търговията с електроенергия, **таванът на пазарните приходи следва да се прилага само за реализираните пазарни приходи. Това е необходимо, за да се избегне увреждане на производителите, които в действителност не се възползват от настоящите високи цени на електроенергията** поради това, че са хеджирали приходите си срещу колебанията на пазара на електроенергия на едро. Следователно, **доколкото съществуващи или бъдещи договорни задължения**, като например споразумения за закупуване на електроенергия от възобновяеми източници и други видове споразумения за закупуване на електроенергия или хеджиране чрез форуърдни договори, **водят до пазарни приходи от производството на електроенергия до равнището на тавана на пазарните приходи, тези приходи следва да останат незасегнати от настоящия регламент.** Следователно мярката, с която се въвежда таван на пазарните приходи, не следва да възпира участниците на пазара да поемат подобни договорни задължения.“ (курсивът е на запитващата юрисдикция).

36 Тази юрисдикция отбелязва, че от друга страна, съображение 37 гласи:

„С цел да се гарантира ефективното прилагане на тавана на пазарните приходи, производителите, посредниците и съответните участници на пазара следва да предоставят необходимите данни на компетентните органи на държавите членки, и когато е целесъобразно — на системните оператори и номинираните оператори на пазара на електроенергия. **С оглед на големия брой отделни сделки, за които компетентните органи на държавите членки трябва да гарантират прилагането на тавана на пазарните приходи, тези органи следва да имат възможността да използват разумни прогнози за изчислението на тавана на пазарните приходи.**“ (курсивът е на запитващата юрисдикция).

- 37 Освен че запитващата юрисдикция не вижда как едно съображение може да попречи на прилагането на разпоредбите на регламент, тя не е убедена, че посочената възможност за държавите членки да използват прогнози им позволява да предвидят система, основана единствено на необорими презумпции или на презумпции, които са частично оборими, но по начин, който оставя елементи, теоретично предопределени (необорими) от държавата членка, без да се вземат предвид действителните приходи.
- 38 Що се отнася до доводите на CREG и белгийската държава относно техническите трудности и облекчаването на административната тежест за задължените за таксата лица, запитващата юрисдикция счита, че макар да могат да обосноват използването на презумпции (или по-скоро на прогнози), те не могат да обяснят необоримия характер на тези презумпции и на задължените за таксата лица би трябвало да бъде разрешено да документират действителните си стратегии за продажба и действителните си приходи, във всеки случай, когато връзката между техническите съоръжения и условията за продажби се окаже възможна.
- 39 Запитващата юрисдикция отбелязва също, че от доклада на Комисията по никакъв начин не следва, че всички държави членки са възприели система, основана на презумпции, като изборът на Белгия изглежда сравнително изолиран.
- 40 Въведената с член 22 *ter* от Закона за електроенергията система от презумпции, служещи за теоретично определяне на приходите, които са основа на изчисляването на таксата, на която система се основава обжалваното решение, поставя въпроса за тълкуването, което следва да се даде на членове 6, 7 и 8 във връзка с член 2, точки 5 и 9 от Регламент 2022/1854, за да се установи дали тези разпоредби допускат подобна система. Поради това запитващата юрисдикция счита, че за да постанови решението си, е необходимо да отправи запитване до Съда по този въпрос.

По периода, обхванат от обжалваното решение

- 41 Някои от жалбоподателите се позовават на незаконосъобразността на обжалваното решение, доколкото с него се определя образецът на декларацията и форматът на документите, които трябва да бъдат изпратени „за периода от 1 август до 31 декември 2022 г. включително“, докато член 22, параграф 2, буква в) от Регламент 2022/1854 налага таван върху приходите едва от 1 декември 2022 г. (за разлика от предложението за регламент, което оставя възможност на държавите членки да предвидят предварително прилагане).
- 42 Те твърдят, че предварителното прилагане на тавана представлява нарушение на общия принцип на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания в правото на Съюза. Това предварително

прилагане има и значителни практически последици, тъй като август 2022 г. е бил месецът, през който цените на електроенергията са достигнали най-високи стойности.

- 43 Те добавят, че законодателят не е посочил причината, поради която е възнамерявал да придаде предварително действие на Регламент 2022/1854.
- 44 CREG отговаря, че в сферата на икономическата политика намесата на Европейския съюз (в случая тази на Съвета по силата на член 122, параграф 1 ДФЕС при трудности относно снабдяването с определени продукти, а именно в областта на енергетиката) се ограничава до координиране на икономическите политики, което не засяга суверенните правомощия на държавите членки в данъчната област, така че белгийският национален законодател може да се намеси в тази област, като приеме „допълнителна“ мярка по силата на своята данъчна автономия.
- 45 Впрочем самият Регламент 2022/1854 не водел до уеднаквяване на облагането на свръхприходите, а се ограничавал до това да осигури координиране на реакциите на държавите членки, които продължават да се ползват с широка свобода на действие, за да реагират ефективно на ситуацията, като се имат предвид особеностите на техния национален енергиен пазар.
- 46 Белгийската държава уточнява, че този регламент по никакъв начин не забранява на Белгия да предприеме данъчни мерки, приложими за периода преди 1 декември 2022 г., в случая за периода, започващ от 1 август 2022 г.
- 47 Законосъобразността на упражняването от Белгия на собствената ѝ данъчна компетентност за този период била в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност.
- 48 Белгийската държава се позовава и на член 8, параграф 1 от Регламент 2022/1854, по силата на който държавите членки могат „да запазят или въведат мерки, които допълнително ограничават пазарните приходи на производителите, произвеждащи електроенергия от източниците, изброени в член 7, параграф 1, включително възможността да установяват разграничение между технологиите, както и пазарните приходи на други участници на пазара, включително търгуващите с електроенергия“, и следователно да разширят обхвата на тавана за период, предхождащ предвидения в този регламент.
- 49 Обстоятелството, че предвидената в предложението за регламент възможност за доброволно предварително прилагане на посочения регламент не е възпроизведена в окончателния текст, се обяснявало с безполезността на такава изрична разпоредба и не представлявало доказателство, че европейският законодател е възнамерявал да забрани предварително прилагане по време на режима на таван на приходите.

- 50 Запитващата юрисдикция констатира, че посоченият в обжалваното решение период произтича от член 22 тер, параграф 1 от Закона за електроенергията, който гласи, че „настоящият член установява таван върху приходите, реализирани между 1 август 2022 г. и 30 юни 2023 г. [...]“, и че в мотивите към този закон се посочва, че той „осигурява частичното изпълнение на Регламент [2022/1854]“, като се има предвид, че „частичният“ характер на изпълнението произтича от факта, че Законът от 16 декември 2022 г. има за цел да осигури изпълнението на Регламент 2022/1854 само по отношение на електроенергията (глава II от този регламент), а не по отношение на петрола, газа и въглищата“ (глава III от посочения регламент).
- 51 Тази юрисдикция отбелязва, че белгийският законодател не е посочил причината, поради която е възнамерявал да установи влизането в сила на таксата на дата, различна от предвидената в Регламент 2022/1854, и че защитаваната от CREG и белгийската държава теза, че режимът на таксата има хибриден характер (национална мярка от 1 август до 30 ноември 2022 г., а след това привеждане в действие на Регламент 2022/1854 от 1 декември 2022 г.), също не следва от анализа на подготвителните работи.
- 52 Според запитващата юрисдикция е възможно член 22, параграф 2 от този регламент, който осигурява координация между държавите членки, определяйки 1 декември 2022 г. като датата на влизане в сила на тавана на свръхприходите, да не допуска национални мерки, осигуряващи прилагането на схемата от по-ранна дата.
- 53 В това отношение посочената юрисдикция се позовава на съображение 11 от разглеждания регламент, което гласи, че „[н]екоординираните тавани на пазарните приходи от електроенергия [...] могат да доведат до значителни изкривявания между източниците на енергия в Съюза“. Тя се позовава и на принципите на предимство и ефективност на правото на Съюза, както и на принципа на лоялно сътрудничество между Съюза и държавите членки.
- 54 Що се отнася до член 8, параграф 1, буква а) от Регламент 2022/1854, запитващата юрисдикция не вижда ясно дали предоставената на държавите членки възможност „да запазят или въведат мерки, които допълнително ограничават пазарните приходи на производителите, произвеждащи електроенергия“, включва и възможността за прилагане на таван преди датата на влизане в сила на този регламент, тъй като именно разпоредбите на посочения регламент, свързани с определянето на таван (включително член 8), се прилагат само от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г.
- 55 При тези обстоятелства запитващата юрисдикция счита за необходимо да отпрати запитване до Съда относно тълкуването, което следва да се даде на членове 6, 7, 8 и 22 от Регламент 2022/1854 във връзка с принципите на предимство и на ефективност на правото на Съюза и принципа на лоялно сътрудничество, за да се определи дали тези разпоредби допускат национални мерки, които предвиждат въвеждането на таван на

свръхприходите на производителите на електроенергия, считано от дата, предхождаща предвидената в този регламент.

Преюдициалните въпроси

- 1) Трябва ли членове 6, 7 и 8 от Регламент 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, разглеждани във връзка с член 2, точки 5 и 9 от този регламент, в светлината на всички съображения от същия регламент и във връзка по-специално с член 288 ДФЕС и с член 6 ДЕС, да се тълкуват в смисъл, че не допускат прилагането на национални мерки като съдържащите се в член 22 ter от Закона за електроенергията, и по-конкретно в параграф 5, втора алинея от този член, които предвиждат, че установеният в член 6 от регламента таван е под формата на такса върху свръхприходите на производителите на електроенергия, когато превишаването на приходите над определения таван се установява на базата на пазарните приходи, определени за някои инсталации чрез необорими презумпции, изчисляващи теоретичните приходи (вж. член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точки 1° и 2° от Закона за електроенергията), като по този начин се създава пречка пред задължените лица да декларират и докажат действителните си приходи?
- 2) Трябва ли членове 6, 7 и 8 от Регламент 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, разглеждани във връзка с член 2, точки 5 и 9 от този регламент, в светлината на всички съображения от същия регламент и във връзка по-специално с член 288 ДФЕС и с член 6 ДЕС, както и с принципа на пропорционалност, да се тълкуват в смисъл, че не допускат прилагането на национални мерки като съдържащите се в член 22 ter от Закона за електроенергията, и по-конкретно в параграф 5, втора алинея от този член, които предвиждат, че установеният в член 6 от Регламента таван е под формата на такса върху свръхприходите на производителите на електроенергия, когато превишаването на приходите над определения таван се установява на базата на пазарните приходи, определени за някои инсталации (вж. член 22 ter, параграф 5, втора алинея, точки 3°, 4°, 5° и 6°) въз основа на презумпции, които са представени като оборими, но могат да бъдат оборени, от една страна, само чрез представяне на доказателства за действителните приходи на производителите от всички техни инсталации, включително от инсталациите, които не попадат в приложното поле на регламента, и от друга страна, само при постоянно прибягване до определени презумпции, като по този начин се създава пречка пред задължените лица да декларират и докажат действителните си приходи?

- 3) Трябва ли членове 6, 7 и 8 от Регламент 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, разглеждани във връзка с принципите на предимство и ефективност на правото на Съюза, както и с принципа на лоялно сътрудничество (член 4, параграф 3 ДЕС) и по-специално във връзка с член 288 ДФЕС, а също и в светлината на съображенията на посочения регламент, да се тълкуват в смисъл, че не допускат прилагането на национални мерки, приети след влизането в сила на разглеждания регламент, като член 22 *ter*, параграф 1 от Закона за електроенергията, приет със Закона от 16 декември 2022 г., и предвиждащи прилагането на системата за определяне на таван на пазарните приходи, получени от производителите на електроенергия, от дата, предхождаща 1 декември 2022 г., като например от 1 август 2022 г.?

Искане за провеждане на ускорено производство

- 56 Тъй като при разглеждането на подадените пред нея жалби запитващата юрисдикция заседава в рамките на производство за постановяване на спешни временни мерки в съответствие с член 29 bis от Закона за електроенергията, тя иска настоящото дело да се разгледа по реда на бързото преюдициално производство в съответствие с член 105 от Процедурния правилник на Съда.